

**การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต2
The Participative Academy Affair Administration of Schools
under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 2**

ขจรเกียรติ แต่งสุวรรณ¹ และวานิช ประเสริฐพร²

Kajonkiat Taengsuwan¹ and Vanich Prasertphorn²

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ¹

คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ²

Master of Education Degree, Faculty of Education, Northeastern University¹

Faculty of Education, Northeastern University²

Corresponding Author E-mail: chicharito-game@outlook.com¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต2 จำแนกตามตำแหน่งปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา และ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 69 คน และครูผู้สอน จำนวน 258 คน รวมทั้งสิ้น 327 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบ t และค่า f-test

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันในงานด้านวิชาการ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานด้านวิชาการ ด้านการกระจายอำนาจในงานด้านวิชาการ ด้านการไว้วางใจกันในงานด้านวิชาการ และด้านความยึดมั่นผูกพันในงานด้านวิชาการ 2) การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่งปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกันในงานด้านวิชาการ และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านโดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ABSTRACT

This research is aimed to 1) study the participative academy affair administration of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 2 and 2) compare the participative academy affair administration of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 2, classified by work position, work experience and size of school. The sample consisted of 69 school administrators and 258 teachers, totally 327 in number, using stratified random sampling. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a reliability of .95. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, t-test and f-test.

The research found that 1) The overall of participative academy affair administration of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level, ranked as follows: setting common goals and objectives in academic work, independence in academic work responsibilities, decentralization in academic work, mutual trust in academic work, and commitment to academic work. 2) Comparison of the participative academy affair administration of schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 2 according to the opinions of school administrators and teachers, classified by overall work position and by each aspect showed no statistically significant differences at the .05 level, except for independence in academic work responsibilities and mutual trust in academic work, and classified by overall work experience and by each aspect showed no statistically significant differences at the .05 level, and classified by overall in school size and by each aspect showed statistically significant differences at the .05 level.

Keywords: Academic Administration, Participatory Administration

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม และการเมืองการศึกษา นับว่าเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญ ที่จะช่วย ในการพัฒนาคนให้มีศักยภาพและมีขีดความสามารถที่จะแข่งขัน กับประเทศอื่นได้การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องเน้นในเรื่อง ของกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือการเรียนรู้เพื่อชีวิตการเรียนรู้ เพื่อปฏิบัติได้อย่างจริงจัง ผู้เรียนมีคุณลักษณะใฝ่ดีคิดวิเคราะห์ มีการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตลอดจนมีจิตสาธารณะ รวมทั้งมีระเบียบวินัยมีจริยธรรมคุณธรรมและใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ อย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องปฏิรูป การศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ได้ด้วยตนเองและ พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุค ปัจจุบัน ดังนั้นสถาบันผลิตครูจะต้องมีกระบวนการเพื่อพัฒนาครู รุ่นใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ มีอุดมการณ์ในวิชาชีพและมีจิต วิญญาณความเป็นครูอย่างแท้จริง เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาบรรลุ เป้าหมายอันนำไปสู่การพัฒนาประเทศ ประกอบกับการจัดการศึกษา อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพให้กับประชาชนทุกคน เป็นพันธกิจ ที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสังคมทุกภาคส่วน เนื่องจากรัฐต้องใช้ ทรัพยากรจำนวนมากในการจัดการศึกษาที่ต้องครอบคลุมทุกช่วงวัย ทุกระดับการศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมายด้วยรูปแบบวิธีการที่ หลากหลาย สนองความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคล สนองยุทธศาสตร์ชาติและความจำเป็นในการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมของประเทศ รัฐจึงต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในการจัดการศึกษา โดยบุคคล กลุ่มบุคคล หรือ องค์กรต่าง ๆ จะได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมจัดการศึกษาเสนอแนะ กำกับติดตามและสนับสนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ตาม ความพร้อมเพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวม (สุภสิทธิ์ ภูภักดี, 2558, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและ

กระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งเป็น ปัจจัยเกื้อหนุน ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่นได้อย่าง มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันการบริหารงานทั่วไปได้ให้ ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรต้องใช้ แนวทางและวิธีการบริหารหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานสูงสุด ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมถือเป็นแนว ทางการบริหาร ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานในหน่วยงาน และสถานศึกษาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการทำงานเป็นทีม กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ พบว่าการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนที่ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ ศึกษาศาสตร์ และบุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจ ที่ชัดเจนร่วมกัน อีกทั้งโรงเรียนมีการวัดผลประเมินผลการเรียน การสอน และการเทียบโอนผลการเรียนที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และระเบียบที่ชัดเจน และครูได้พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ ทันสมัยเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นจึงทำให้การ บริหารงานวิชาการมีประสิทธิผล (ปิยะลักษณ์ มณีศรี, 2556, น. 92)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจในการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุม 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอ เกษตรสมบูรณ์ อำเภอแก้งคร้อ อำเภอคอนสาร อำเภอบ้านแท่น และอำเภอภูเขียว ซึ่งในปีการศึกษา 2566 มีจำนวนครูและบุคลากร ทางการศึกษา จำนวน 1,887 คน และนักเรียน จำนวน 31,222 คน จากสถานศึกษาทั้งหมด 262 แห่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นองค์กร ที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัด การศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พันธกิจ คือ จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนได้รับ บริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และพัฒนาผู้บริหาร ครูและ บุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ และจากรายงานผลการ ดำเนินงาน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ในรอบปีที่ผ่านมา พบ

ปัญหาหลายด้าน ได้แก่ ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ดังที่ผลการเปรียบเทียบจากรายงานผลการดำเนินงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) จะต้องได้รับการพัฒนาทุกกลุ่มสาระ ปีการศึกษา 2564 คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 40.19 ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 36.25 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 50.38 ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 46.31 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 39.22 ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 32.15 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 36.83 ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 33.83 และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 34.31 ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 32.69 ทั้งนี้จากปัญหาที่กล่าวมาอาจเป็นผลมาจากความเปลี่ยนแปลงในภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ หรือเกิดจากการขาดการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการทำงาน ครูขาดการส่งเสริมพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถที่ต่อเนื่องและขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกในองค์กรขาดขวัญและกำลังใจที่ดีใน การปฏิบัติงานและขาดความสามัคคีในหมู่คณะ เนื่องจากไม่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2566)

จากเหตุผลและความสำคัญดังที่กล่าวมาข้างต้น ในฐานะเป็น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผู้ศึกษาปฏิบัติงานอยู่เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน นำไปเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ และเพื่อเป็นการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ (2560) ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารโดยให้บุคคลในองค์กรหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความเชี่ยวชาญ ในการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการบริหารงานมีความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติงานที่มุ่งหวัง และกระบวนการการตัดสินใจสามารถรองรับพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรได้กว้างขวาง

อมรศักดิ์ ปิ่นกำลัง (2562) ได้กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาร่วมกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ขององค์กร พร้อมทั้งร่วมดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดซึ่งประกอบด้วย การไว้วางใจกัน ความยึดมั่นผูกพัน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และความมีอิสระในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

วรรณภา ใจเย็น (2564) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมคิดตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำงานซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพัน ผูกมัดและตกลงใจร่วมกันในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติร่วมกันให้มีคุณภาพสูงสุด นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการร่วมปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของการรับรู้ร่วมคิด ร่วมทำร่วมตัดสินใจ

ตลอดจนการประเมินผลให้ทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน อันจะนำไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การกระจายอำนาจให้ผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายหรือวางแผนกลยุทธ์ การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ การร่วมรับผิดชอบในงานต่างๆ การได้รับอิสระในการทางด้านความคิดอย่างเต็มที่ จะส่งผลให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือการระดมความรู้เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายงานวิชาการของโรงเรียนที่ แตกต่างกันไป ดังนี้

นุชเรศ คำดีบุญ (2564) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดนโยบาย การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาเพื่อที่จะสนับสนุนปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐาน โดยสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่ได้วางไว้

อัครินทร์ แก่นจันทร์ (2562) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานที่เป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เป็นกระบวนการวางแผน กระบวนวางแผน กระบวนการดำเนินงานที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ในโรงเรียนจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาการเรียนการสอน

สอนตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่ได้วางไว้

องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม 5 ด้าน

1. การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันในงานด้านวิชาการ

บรรชา บุญสิงห์ (2556, น. 23) ได้สรุปว่า การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และร่วมรับผิดชอบดำเนินการ หมายถึง การกำหนดขอบเขตของงานในงานด้านวิชาการที่จะทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เป็นการสร้างข้อตกลงร่วมกันในองค์กร มีทิศทางในการทำงานและทำให้การวางแผนงานควบคุมง่ายขึ้น

กมลชนก ศรีวรรณ (2561, น. 32) สรุปได้ว่า การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานในงานด้านวิชาการ หมายถึง การร่วมกำหนดขอบเขตของงานด้านวิชาการที่จะทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ระหว่างผู้บริหารและปฏิบัติงาน เป็นการสร้างข้อตกลงร่วมกันในองค์กรให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สร้างความรับผิดชอบร่วมกันและสามารถควบคุมการทำงานได้ง่ายขึ้น

จากความหมายที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันในงานด้านวิชาการ หมายถึง การที่บุคคลในองค์กรที่เกี่ยวข้องในงานวิชาการนั้น ๆ มีกระบวนการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันในงานวิชาการ ร่วมกันพิจารณาความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย การร่วมกำหนดขอบเขตของงานวิชาการที่จะทำให้งานสำเร็จโดยสร้างข้อตกลงร่วมกันในองค์กรให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สร้างความรับผิดชอบร่วมกันในองค์กร ตรวจสอบเพื่อสามารถควบคุมการทำงานได้ง่ายขึ้น ร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์กร

2. ความยึดมั่นผูกพันในงานด้านวิชาการ

หฤทัย ใจทา (2559, น. 12) ได้สรุปว่า ความยึดมั่นผูกพันในงานด้านวิชาการต่อการของครูผู้สอน คือ ครูผู้สอนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีความยินดีที่จะใช้สติปัญญาของตนเองเพื่ออุทิศพลังกายพลังใจเพื่อผลักดันให้งานด้านวิชาการของตนเองและองค์กรประสบความสำเร็จ สามารถสังเกตได้จาก

พฤติกรรมในการทำงาน ความรู้สึกในแง่บวกที่มีต่องานสังคมและองค์กร ตลอดจนยินดีที่จะเป็นสมาชิกขององค์กรต่อไป

กัญญิกา สุระโคตร (2559, น. 13) ได้สรุปว่า ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง จิตใจที่มีทัศนคติที่ดีของสมาชิกซึ่งมีความสัมพันธ์อันเหนียวแน่นต่อองค์กร มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เกิดบรรทัดฐานทางสังคมเดียวกัน ในองค์กรสมาชิกแสดงพฤติกรรมออกมาเพื่ออุทิศตนอย่างเต็มที่ ในการร่วมสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อองค์กรด้วยความจงรักภักดี ส่งผลให้เกิดความปรารถนาที่จะอยู่กับองค์กรต่อไป

จากความหมายที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า ความยึดมั่นผูกพันในงานด้านวิชาการข้างต้น หมายถึง การที่บุคคลในองค์กรมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับผู้บริหารในงานด้านวิชาการ มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร มีเจตคติที่ดีต่อองค์กรโดยยอมรับค่านิยมเป้าหมายงานด้านวิชาการขององค์กร มีความยินดีที่จะใช้สติปัญญาของตนเพื่ออุทิศพลังกายพลังใจเพื่อผลักดันให้งานด้านวิชาการที่ตนเองรับผิดชอบและองค์กรประสบความสำเร็จ เกิดความเจริญก้าวหน้าและเกิดประโยชน์กับงานวิชาการขององค์กร โดยสมาชิกคำนึงถึงผลงานด้านวิชาการขององค์กรเป็นหลัก พร้อมทั้งมีความจงรักภักดีมีความรู้สึกภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ยึดมั่นปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะยังคงเป็นสมาชิกขององค์กรต่อไป

3. ความมีเสรีภาพต่อความรับผิดชอบในงานด้านวิชาการ

สารภี สุระศรารค์ (2557, น. 6) ความมีเสรีภาพในงานด้านวิชาการ หมายถึง ความสนใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จากครูผู้สอน โดยมีความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนเข้าห้องเรียน ชยัน อดทน ทำงานส่งด้วยความตั้งใจให้เสร็จทันเวลาที่กำหนด

ไพลิน ทิพย์ภรณ์ (2558, น. 33) ได้ให้ความหมายของความมีเสรีภาพแห่งตน ไว้ว่าความมีเสรีภาพแห่งตนเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออกทั้งในด้านความคิดและการกระทำเป็นการแสดงให้เห็นถึงการที่บุคคลสามารถตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างเสรีภาพ ภายในขอบเขตการตัดสินใจที่ได้รับหรือที่มีอยู่ โดยไม่พึ่งพาบุคคลอื่นหรืออยู่ภายใต้อำนาจ การควบคุมของบุคคลอื่น

กมลชนก ศรีวรรณ (2561, น. 35) ได้สรุปความหมายความมีเสรีภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ หมายถึง การที่บุคลากรมีเสรีภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาการไม่ถูกควบคุม มีเสรีภาพในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิชาการของตนเอง มีเสรีภาพในการกำหนดวิธีการทำงาน มีเสรีภาพในการกำหนดตารางการทำงาน และมีเสรีภาพในการกำหนดเกณฑ์การทำงาน ซึ่งจะทำให้มีความทุ่มเทและเต็มใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เต็มความรับผิดชอบที่ตนได้รับ

จากความหมายที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า ความมีเสรีภาพต่อความรับผิดชอบในงานด้านวิชาการ ข้างต้น หมายถึง การที่บุคคลในองค์กรมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงานด้านวิชาการนั้น ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ถูกควบคุม มีเสรีภาพในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการที่ตนเองรับผิดชอบ มีเสรีภาพในการกำหนดวิธีการทำงาน มีเสรีภาพในการกำหนดตารางการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา และมีอิสระในการกำหนดเกณฑ์การทำงานโดยผู้ปฏิบัติงานต้องทำงานอย่างเต็มที่ความและมีความรับผิดชอบงานที่ตนสนใจทำ มีเสรีภาพในการคิดตัดสินใจที่สำคัญเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของตนเอง โดยสามารถออกแบบลักษณะของงาน วางแผนการปฏิบัติงาน เลือกวิธีปฏิบัติงาน เวลาหยุดพักงาน เสนองงานใหม่ เสนอความคิดและนำมาใช้้อตราความเร็วของการปฏิบัติงาน และมีเสรีภาพในการกำหนดบทบาทการปฏิบัติงานของตนเอง การให้เสรีภาพแก่บุคคลในการปฏิบัติงานมากขึ้นจะมีประโยชน์ต่อความปลอดภัยในสถานที่ทำงานเนื่องจากบุคคลมีเสรีภาพในการดำเนินการปฏิบัติงานของตนเอง เพิ่มความยึดมั่นต่อองค์กรและมุ่งปฏิบัติงานที่ปลอดภัยไม่เกิดแก่งการที่คนยึดมั่น

4. การไว้วางใจกันในงานด้านวิชาการ

ชิตพล สุวรรณผา (2556, หน้า 20) ได้สรุปว่า ความไว้วางใจว่าเป็นระดับความคาดหวัง การรับรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการแสดงออกของ ผู้บริหารที่เป็นผู้มีความสามารถ นำเชื่อถือเปิดเผยได้จริงใจโดยการแสดงออกทางวาจาและการกระทำ

Swansburg (1996, pp. 391-394, อ้างถึงใน โสภิตา คล้ายหนองสรวง, 2558, น. 31-32) ให้ความหมาย การไว้วางใจกันในงานด้านวิชาการเป็นแนวคิดปรัชญาพื้นฐาน ของการมีส่วนร่วมผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่าง

สมบูรณ์เรียบร้อย หากได้รับการยอมรับจากผู้บริหารการ บริหารแบบมีส่วนร่วมมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในงานอย่าง ยิ่ง ทั้งนี้เพราะการบริหารดังกล่าวมีลักษณะที่เปิดโอกาสให้สมาชิกได้เข้า มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การยอมรับฟังข้อเสนอแนะจากฝ่าย ผู้ใต้บังคับบัญชา การร่วมกันแก้ไขปัญหาตลอดจนความรู้สึกถึงความ เป็นอิสระในการทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีโอกาสตอบสนองความต้องการของตนเอง ภายหลังจากที่ความต้องการ ได้รับการตอบสนองแล้ว ผู้ใต้บังคับบัญชาจะเกิดความพึงพอใจ

จากความหมายที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การไว้วางใจกัน ในงานด้านวิชาการ ข้างต้น หมายถึง การที่บุคคลในองค์กรมีความ เต็มใจยินยอมหรือเชื่อมั่นต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาจะ สามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการได้อย่างสมบูรณ์เรียบร้อยหากได้รับการ ยอมรับวางใจจากผู้บริหาร ทั้งนี้เพราะการบริหารดังกล่าว มีลักษณะที่เปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การยอมรับฟังข้อเสนอแนะจากฝ่ายผู้ใต้บังคับบัญชา การร่วมกัน แก้ไขปัญหาตลอดจนความรู้สึกถึงความเป็นเสรีภาพในการทำงาน การไว้วางใจกันที่แสดงออกโดยครูจะต้องได้รับการมอบหมายงาน ด้านวิชาการที่สำคัญจากผู้บริหารอยู่เสมอ มีอำนาจการตัดสินใจ ในงานที่รับผิดชอบ วางแผนการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ ด้วยตนเอง ได้รับโอกาสจากผู้บริหารให้รายงานความก้าวหน้า ของงานด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องจนงานเสร็จสิ้น ผู้บริหารให้โอกาสครูเปิดเผยข้อมูลในการพัฒนาการศึกษาอย่าง ตรงไปตรงมา เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและแสดง ความสามารถในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารขอคำปรึกษาหารือ จากครูบ่อย ๆ ทั้งในที่ประชุมและสถานที่ทั่วไป

5. การกระจายอำนาจในงานด้านวิชาการ

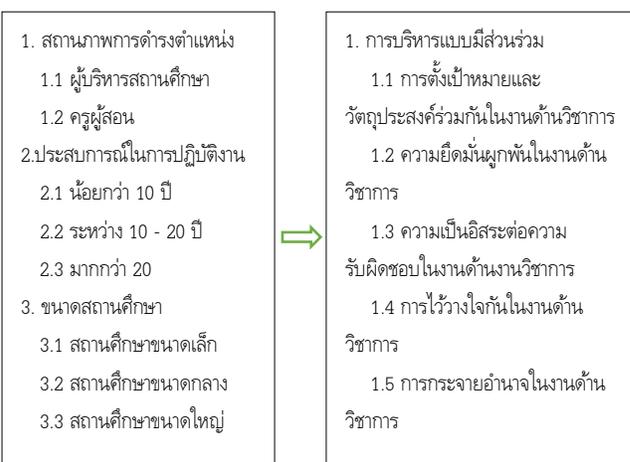
วิรัตน์รัตน์ เลื่อนจอย (2564) ได้กล่าวว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บังคับบัญชาใช้ในการเพิ่มอำนาจหรือ มอบหมายอำนาจหน้าที่ อำนาจการตัดสินใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อสร้างแรงจูงใจ ความมั่นใจ พัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานให้ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กฤตยา จรัสพรธัญญา (2564) ได้กล่าวว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง กระบวนการดำเนินการตามเงื่อนไขที่ช่วยให้สามารถ

แบ่งปันอำนาจกับพนักงานได้ โดยการเพิ่มพูนความหมายของงาน การให้อิสระช่วยลดอุปสรรคในขั้นตอนทำงาน แสดงออกถึงความมั่นใจ ในศักยภาพของพนักงาน และส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ

จากความหมายที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ ในงานด้านวิชาการข้างต้น หมายถึง การที่บุคคลได้รับการเพิ่มอำนาจ หรือมอบหมายหน้าที่จากผู้บังคับบัญชาใช้ในการกระจายอำนาจงาน ด้านวิชาการเป็นกระบวนการที่ผู้บังคับบัญชาใช้ในการเพิ่มอำนาจ หรือมอบหมายอำนาจหน้าที่ อำนาจการตัดสินใจแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อสร้างแรงจูงใจ การกระจายช่วยลดอุปสรรคใน ขั้นตอนทำงาน ความมั่นใจต่อศักยภาพผู้ใต้บังคับบัญชาในการ ปฏิบัติงานด้านวิชาการเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,060 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 232 คน และครูผู้สอน 1,828 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2566 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) แล้วทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และทำการสุ่มอย่างง่ายได้จำนวน 327 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 32 คน ครูจำนวน 136 คน ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 25 คน ครูจำนวน 68 คน และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 12 คน ครูจำนวน 54 คน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 2 มีลักษณะแบบสอบถามมีจำนวน 40 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของ Rensis Likert's Method

วิธีรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจัดส่งแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form ไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้ออกแบบไว้รวมทั้งสิ้น 327 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละร้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)

3. สถิติอ้างอิง ได้แก่ ค่าทดสอบ (T-test) ค่า F-test

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงสำรวจเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 78.89 สังกัดสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 32.75 และมีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 48.94

2. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระจายอำนาจด้านการไว้วางใจกัน ด้านความยึดมั่นผูกพัน ตามลำดับ

ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์กร ผู้บริหารและครูผู้สอนตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และผู้บริหารและครูผู้สอนมีกระบวนการทำงานการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันในงานวิชาการ ตามลำดับ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดขอบเขตของงานวิชาการ

ด้านความยึดมั่นผูกพัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารเปิด

โอกาสให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงานด้านบริหาร ผู้บริหารและครูผู้สอนมีเจตคติที่ดีต่อองค์กร และผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้สึกผูกพันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์กรตามลำดับ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนยอมรับค่านิยมเป้าหมายงานด้านวิชาการขององค์กร

ด้านความมีเสรีภาพต่อความรับผิดชอบในงาน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดอยู่ 4 ข้อ โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ ครูผู้สอนสามารถออกแบบลักษณะของงานวางแผนการปฏิบัติงาน เลือกรูปแบบปฏิบัติงาน เวลาหยุดพักงาน เสนองานใหม่ เสนอความคิด ครูผู้สอนมีเสรีภาพในการตัดสินใจที่สำคัญเกี่ยวกับงานของตนเอง และครูผู้สอนปฏิบัติงานด้านวิชาการจะมีส่วนร่วมต่อความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน เนื่องจากบุคคลมีเสรีภาพในการดำเนินการปฏิบัติงานของตนเองตามลำดับ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ครูผู้สอนมีเสรีภาพในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการที่ตนเองรับผิดชอบและกำหนดวิธีการทำงาน

ด้านการไว้วางใจกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ ครูผู้สอนจะต้องได้รับการมอบหมายงานด้านวิชาการที่สำคัญจากผู้บริหารอยู่เสมอ ครูผู้สอนในองค์กรมีความเต็มใจยินยอมหรือเชื่อมั่นผู้ที่ไว้วางใจต่อผู้ที่ได้รับ และครูผู้สอนได้รับโอกาสจากผู้บริหารให้รายงานความก้าวหน้าของงานด้านวิชาการเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องจนงานเสร็จสิ้นตามลำดับ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ครูผู้สอนจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์เรียบร้อยหากได้รับการยอมรับจากผู้บริหาร

ด้านการกระจายอำนาจ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ ระดับมาก 3 ข้อ โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารมีความมั่นใจต่อการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้บริหารให้อำนาจการตัดสินใจแก่สถานศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้

อย่างรวดเร็ว และผู้บริหารมอบอำนาจการตัดสินใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อสร้างแรงจูงใจตามลำดับ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารและทุกฝ่ายสามารถเข้ามารับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านมีเสรีภาพต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน จำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการไว้วางใจกัน และด้านความยึดมั่นผูกพัน ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน สามารถแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีผลประโยชน์ร่วมกัน และการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความยึดมั่นผูกพันต่อกัน เนื่องจากครูผู้สอนช่วยเหลือกันในการทางาน ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนทุกคนมีส่วนทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ และครูผู้สอนมีอำนาจในการตัดสินใจได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารสถานศึกษาในสถานที่ตนเองรับผิดชอบสอดคล้องกับ กมลชนก ศรีวรรณ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์กร ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีการร่วมกำหนดขอบเขตของงานที่จะทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ระหว่างผู้บริหารและปฏิบัติงาน เป็นการสร้างข้อตกลงร่วมกันในองค์กรให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สร้างความรับผิดชอบร่วมกันและสามารถควบคุมการทำงานได้ง่ายขึ้นในองค์กรที่เกี่ยวข้องในงานวิชาการนั้น ๆ สอดคล้องกับ รัชนิดา นิลมณี (2554) ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน อยู่ในระดับมาก

1.2 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านความยืดหยุ่นผูกพัน พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงานด้านบริหาร ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นกันเองแบบกัลยาณมิตร สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอยู่เสมอคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ ภูมิซ้อ (2545) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาเกี่ยวกับ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามการรับรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านความยืดหยุ่นผูกพัน อยู่ในอันดับสูงสุด

1.3 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านความมีเสรีภาพต่อความรับผิดชอบในงาน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนสามารถออกแบบลักษณะของงาน วางแผนการปฏิบัติงาน เลือกวิธีปฏิบัติงาน เสนองานใหม่ เสนอความคิด ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีเสรีภาพในการปฏิบัติงานไม่ถูกควบคุม มีเสรีภาพในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงานของตนเอง มีเสรีภาพในการกำหนดวิธีการทำงาน มีเสรีภาพในการกำหนดตารางการทำงาน และมีเสรีภาพในการกำหนดเกณฑ์การทำงาน ซึ่งจะทำให้มีความทุ่มเทและเต็มใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เต็มความรับผิดชอบที่ตนได้รับ สอดคล้องกับ รัชนิดา นิลมณี (2554) ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน อยู่ในระดับมาก

1.4 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการไว้วางใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนจะต้องได้รับการมอบหมายงานด้านวิชาการที่สำคัญจากผู้บริหารอยู่เสมอ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีการให้บุคคลในองค์กรมีความเต็มใจยินยอมหรือเชื่อมั่นต่อผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการได้อย่างสมบูรณ์เรียบร้อยหากได้รับการยอมรับวางใจจากผู้บริหาร สอดคล้องกับ วีรยุทธ แสงสิริวัฒน์ (2550) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ

ประสิทธิผลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการไว้วางใจ อยู่ในระดับมาก

1.5 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ด้านการกระจายอำนาจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความมั่นใจต่อการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ให้ความสำคัญต่อการเพิ่มอำนาจหรือมอบหมายหน้าที่จากผู้บังคับบัญชาใช้ในการกระจายอำนาจงานด้านวิชาการเป็นกระบวนการที่ผู้บังคับบัญชาใช้ในการเพิ่มอำนาจหรือมอบหมายอำนาจหน้าที่ อำนาจการตัดสินใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อสร้างแรงจูงใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบลรัตน์ วงศ์สุนทร (2550) ที่ศึกษาวิจัยระดับความคิดเห็นที่มีต่อการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

จำแนกตามด้านสถานภาพตำแหน่ง

ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันในงานด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน มีระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนตั้งเป้าหมายในการทำงานด้านวิชาการของโรงเรียนไปในทิศทางเดียวกันทำให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุราโณณี เจ๊ะกา (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดนราธิวาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร

สถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากลจังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน

ด้านความยึดมั่นผูกพันงานด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน มีระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ด้านความยึดมั่นผูกพันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่าการที่ครูผู้สอนในองค์กรมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับผู้บริหารในงานด้านวิชาการ ทำให้มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร และมีเจตคติที่ดีต่อองค์กรโดยยอมรับค่านิยมเป้าหมายงานด้านวิชาการขององค์กร ทำให้เกิดความยึดมั่นผูกพันโดยไม่ทำให้เกิดโทษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ระวีวรรณ หงษ์กิตติยานนท์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในจังหวัดสระแก้ว ตามแนวความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการ พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่า ด้านความยึดมั่นผูกพันอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ด้านมีเสรีภาพต่อความรับผิดชอบในงานด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน มีระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่าการมีเสรีภาพในการทำงาน ผู้บริหารจะมีเสรีภาพในการทำงานมากกว่าครูผู้สอน เนื่องจากผู้บริหารไม่ถูกควบคุมในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรภักดิ์ ปิ่นกำลัง (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ด้านการไว้วางใจกันในงานด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน มีระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ด้านการไว้วางใจกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่ามีผู้บังคับบัญชามีความไว้วางใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ในทางเดียวกัน ผู้ใต้บังคับบัญชาอาจจะไม่คอยไว้วางใจผู้บังคับบัญชาในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิตา คล้ายหนองสรวง (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยเอ็ด เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการไว้วางใจกัน อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ด้านการกระจายอำนาจในงานด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน มีระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ด้านการกระจายอำนาจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่าการกระจายอำนาจเป็นกระบวนการที่ผู้บังคับบัญชาใช้ในการเพิ่มอำนาจหรือมอบหมายอำนาจหน้าที่ อำนาจการตัดสินใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อสร้างแรงจูงใจ ความมั่นใจ พัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับ อุบลรัตน์ วงศ์สุนทร (2550) ที่ศึกษาวิจัยระดับความคิดเห็นที่มีต่อการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร

จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านเสรีภาพต่อความรับผิดชอบในงาน ด้านการไว้วางใจกัน

และด้านการกระจายอำนาจ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยรวมพบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี ไม่แตกต่างกันกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-20 ปี ไม่แตกต่างกันกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการและได้สัมผัสการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ มีประสบการณ์มีความชำนาญในการบริหาร และมีความชำนาญในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่าประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-20 ปี อีกทั้งข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-20 ปี เป็นช่วงการทำงานที่พร้อมทั้งความรู้และประสบการณ์จึงได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหาร ได้รับมอบหมายงานสำคัญและงานพิเศษที่มากกว่าช่วงอายุงานอื่น จึงมองว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวทางการบริหาร สถานศึกษาที่ทำให้การดำเนินงานและการงานการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในสถานศึกษานั้นสำเร็จบรรลุการบริหารแบบมีส่วนร่วมของตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก ศรีวรรณ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10-20 ปี อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10-20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน

ขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยภาพรวม พบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่มีการแบ่งฝ่ายงานการบริหารที่ชัดเจน กระจายอำนาจไปยังส่วนต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ทุกฝ่ายจึงต้องมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นอย่างมาก อีกทั้งขนาดสถานศึกษาขนาดใหญ่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความไว้วางใจกัน ร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานร่วมกันร่วมกัน แสดงความคิดเห็นและมีการแสดงความชื่นชมยินดีและการจัดสรรความดีความชอบอย่างเหมาะสมและยุติธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา แก้วมะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีขนาดของ โรงเรียนแตกต่างกันโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และขนาดเล็กใช้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนขนาดใหญ่มีคนจำนวนมาก ทำให้บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน และร่วมมือกันทำงานอย่างเข้มแข็งจนเกิดศักยภาพที่ดีในการทำงานโดยโรงเรียนขนาดใหญ่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา จัดกิจกรรมที่มีการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและคณะครู ให้ความใกล้ชิด เป็นกันเอง ให้ความช่วยเหลือในการทำงาน เป็นที่ปรึกษาที่ดีให้แก่คณะครู

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการมอบหมายงานในด้านวิชาการที่ชัดเจนเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตั้งเป้าหมายร่วมกัน โดยจัดประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และส่งเสริมให้ทุกฝ่ายงานได้ทำงานร่วมกัน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คณะครูเข้ามามีส่วนงานด้านวิชาการในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในอำนาจในการตัดสินใจ แก่คณะครูด้วยความเชื่อใจ คอยเป็น พี่เลี้ยงแนะนำแนวทางในเวลาที่มีอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรยกย่องชมเชยให้การยอมรับนับถือในการปฏิบัติงาน ของคณะครู ให้สวัสดิการและกำลังใจอย่างเหมาะสม จัดให้มีกิจกรรมที่ผู้บริหารและคณะครูได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความยินดีกับความสำเร็จของสถานศึกษา และมีความยุติธรรมในการจัดการความดี ความชอบอย่างโปร่งใส

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดหรือหน่วยงานระดับอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดและประเมินพัฒนาการการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบตนเอง และพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ได้เป็นอย่างดี ด้วยความกรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วานิช ประเสริฐพร คณบดีคณะศึกษาศาสตร์และเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ขอขอบพระคุณครอบครัวแห่งสุวรรณบิคา มรดา ภรรยา ที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดจนบุคคลต่างๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออีกมากที่ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวขานได้ทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของท่านเป็นอย่างยิ่งจึงขอขอบพระคุณไว้ในโอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา สุระโคตร. (2559). ความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการครูโรงเรียนขนาดกลาง ในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. (งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กมลชนก ศรีวรรณ. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชิตพล สุวรรณผา. (2556). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น (วิทยานิพนธ์ ศึกษ.ม.). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. วารสารมหาจุฬาริชาการ, 4 (1), มกราคม-มิถุนายน.
- นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นุรไอนี เจ๊ะกา. (2557). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 15. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บรรชา บุญสิงห์. (2556). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ไพฑูรย์ ภูมิซ้อ. (2545). การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไพลิน ทิพย์ภรณ์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- รัชนิดา นิลมณี. (2554). ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ ศึกษ.ม.). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณภา ไฉเย็น. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. การประชุมวิชาการนำเสนอ ผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564. สืบค้นจาก <http://www.journalgrad.ssu.ac.th/index.php/8thconference/article/view/253>.
- วิรัตน์รัตน์ เลือจอย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิรุทธ แสงสิริวัฒน์. (2550). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โคกภิดา คล้ายทองสรวง. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. (วิทยานิพนธ์

- ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สารภี สุระครองค์. (2557). *ปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียน
ในการเรียนวิชาการรวมองค์การ วิชาชีพ 3 ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้น ปวช. 3 สาขาการชาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2556* วิทยาลัยเทคโนโลยีวิมลศรียาน โดยใช้วิธีการ
เสริมแรง. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อิธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 9* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครสวรรค์.
- อมรภาค ปิ่นกำลัง. (2562). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
เรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรสงคราม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัครินทร์ แก่นจันทร์. (2562). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
วิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา)*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- Krejcie, R. V., & D. W. Morgan. (1970). Determining
Sample Size for Research Activities. *Educational
and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Swanburg, R.M. (1996). *Management and Leadership for
Nurse Managers*. Boston: Jones and Bartlett
Publishers.